

A photograph of two hikers on a steep, rocky cliffside. They are equipped with backpacks and are using a via ferrata route, which consists of metal cables and rungs fixed to the rock face. The hiker in the foreground is looking down, while the second hiker is slightly behind and to the left. The background shows a vast, hazy landscape under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is one of adventure and outdoor recreation.

Via ferrata

aneb Žebřík do nebe

Italský pojem via ferrata nejspíš nebude znít většině čtenářů příliš povědomě. Via ferrata, doslova přeloženo „cesta železná“, volně pak „zajištěná cesta“, nemá nic společného s trasou sběrného vozu během železné neděle, ani s lovením artefaktů z železné doby. Tento termín patří do slovníku vyznavačů vysokohorské turistiky a představuje zajímavou a svým způsobem i pohodlnou alternativou zdolávání horských masivů.

Adrenalinové výpravy lákají stále více lidí, horská, případně vysokohorská turistika patří bezesporu k těm atraktivním. Nádherná příroda, energií nabitě hory, neústupné skály, uchvacující pohledy z míst, na která se běžným způsobem nedostanete, výzva zdolávat nebezpečí a následný báječný pocit mít zdoláno, a v neposlední řadě společnost podobně naladěných lidí, nová přátelství, přirozená solidarita a soudržnost, přijemnosti, na které v běžném životě narazíte pouze zřídka, to jsou magnety, které přitahují dobrodruhy různého věku, pohlaví i povolání na aktivní výpravy za poznáním.

Via ferraty, na rozdíl od klasického horolezectví, kdy si svou trasu hledá a zajišťuje každý sám, jsou již připravené, dokonce veřejně přístupné. To ovšem neznamená, že by se do jejich zdolávání mohl bezhlavě pustit každý, bez přípravy a nutného základního horolezeckého vybavení. Pokud jste k vysokohorské turistice ještě nepřičichli a dobrodružství tohoto druhu vás láká, určitě byste měli před případnou výpravou absolvovat dostatečnou přípravu například na umělé horolezecké stěně s asistencí trenéra, který vás naučí základům horolezectví, jištění a seznámí s potřebným vybavením. Ve Sport centru Evropská na Praze 6 je k dispozici dokonce speciální stěna, určená přímo na trénink via ferraty, která imituje podmínky jištění ve vysokohorském prostředí. Na zhruba deset metrů vysoké stěně jsou upevněny kolíky, žebříky, lana nebo úchyty, podobně jako v opravdových skalách na ferratových trasách. Kromě toho, že pravděpodobně brzy zjistíte, jestli se vám pár metrů nad zemí neroztfesou ruce, netočí hlava a nepodlamují kolena, což má jistou výhodu, neboť takovíto jedinci se z vrcholů skal sundávají poměrně obtížně, se naučíte správně a tudíž bezpečně jistit, získáte potřebnou fyzickou, případně povědomí, které svaly je potřeba před cestou posílit. Via ferraty jsou různě dlouhé a různě obtížné, pro začátek by bylo dobré svěřit se do péče horského průvodce a svůj první pokus absolvovat se skupinou lidí, kteří vědí, do čeho jdou, a mohou vám pomoci a poradit. Existují specializované zájezdy, domluvit lze i výcvik v tuzemských ferrátkách například v Lužických horách.

Kde se ferraty vyskytují?

Zajištěné cesty nejsou žádnou novinkou. V době svého vzniku však plnily funkci zcela odlišnou od současných dobrodružných výletů v romantické krajině. Během první světové války probíhaly v italských Dolomitech boje italsko - rakouské fronty. Vojáci byli nuceni bojovat v extrémně těžkých podmínkách vysokých horských masivů a samozřejmě si nějakým způsobem zajišťovat přísun potravin a bojového arzenálu. Pro snadnější pohyb a transport zásob do těchto těžko přístupných míst budovali pomocí kolíků, lan či žebříků trasy, které se dochovaly dodneška. Během cesty přes Dolomity můžete objevit střelnou vysekané ve skalách, pozůstatky děl apod. V padesátých letech minulého století se ferraty začaly upravovat a využívat pro turistiku.

Zajištěné cesty se ovšem nevyskytují pouze v Dolomitech. Pro začátečníky jsou vhodné např. ferraty v rakouských pohořích Rax Alpen a Hohewand. V Julských Alpách, které jsou označovány jako jedny z nejkrásnějších hor Evropy, lze zdolávat ferraty náročně i jednodušší. Horolezci oblíbené, zdánlivě

nehostinné Mrtvé hory v Rakousku nabízejí dvě zajištěné cesty, jednu na nejvyšší, druhou na nejkrásnější horu pohoří, během nichž můžete objevit vzácné alpské květiny nebo pozorovat poskakující kamzíky. Opět v Rakousku, tentokrát v severních Alpách v oblasti Dachsteinu, vyzývají ke zdolání náročné ferraty, patřící mezi nejtěžší na světě. Na tato místa už je zapotřebí opravdu řada zkušeností, odvaha a pořádný trénink. Trendem poslední doby je výstavba zajištěných cest po celém území Alp. Nové ferraty vznikají především v Rakousku, Švýcarsku a Francii a jejich účelem je návštěvníkům jejich putování zpestřit různými překvapeními, jako jsou houpačky, traverzy, vzdušné lávky, mosty a podobně.

Pokud vám po přečtení článku o via ferratách zajiskřilo očko a zahlodala touha po dobrodružství v oblacích, pojdte to zkusit. Ze svých dosavadních zkušeností mohu říct, že hory milující lidé vás vřele přijmou mezi sebe a jejich nadšené vyprávění o krásách a zážitcích vás totálně nadchne a přesvědčí.

Hana Vargová

Obdobná spolupráce: Milan Hrabák - Sport centrum Evropská, Michal Lollok – horský průvodce, CK Alpina. Foto: Michal Lollok a autorka

Via ferratová stěna ve Sportcentru Evropská